

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Кліматично орієнтоване рослинництво»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Спеціальність 201 – Агрономія. Освітньо-професійна програма Еколого-економічне рослинництво .
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс, 1 семестр
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 120 год. Кількість кредитів – 4,0.
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології. Кафедра рослинництва
Контактні дані розробника(ів)	Гангур Володимир, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, професор кафедри. ауд.51 (навчальний корпус № 1) <i>e-mail</i> : volodymyr.hanhur@pdau.edu.ua профайл: https://www.pdau.edu.ua/people/gangur-volodymyr-vasylovych
Мета вивчення навчальної дисципліни	Сформувані у здобувачів вищої освіти професійні компетенції щодо цілісного уявлення про кліматичну систему та процеси, що відбуваються у навколишньому середовищі на фоні глобальних змін клімату, осмислення впливу цих змін на загальний стан рослинництва та розробки і реалізації заходів з кліматично орієнтованого ведення галузі.
Компетентності	загальні: 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. 3. Здатність виявити, ставити та вирішувати проблеми. фахові: 3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур. 5. Здатність розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах на основі спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері агрономії.

	10. Здатність адаптувати технології вирощування сільськогосподарських культур до мінливих погодних умов та біокліматичного потенціалу зони вирощування.
Результати навчання	12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей і невизначеності умов. 14. Розробляти систему заходів, спрямованих на послаблення негативного впливу екстремальних метеорологічних факторів та їх наслідків на посіви сільськогосподарських культур.
Методи навчання	Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення), наочні методи (ілюстрування), практичні методи (практичні роботи), методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи), комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю (контрольна робота).
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Предмет та задачі кліматично орієнтованого рослинництва. Тема 2. Державна політика у сфері зміни клімату. Тема 3. Основні показники зовнішнього середовища, необхідні для життя культурних рослин. Тема 4. Дія акрокліматичних умов на ріст та розвиток рослин. Комплексні характеристики для оцінки впливу погоди на сільськогосподарські показники. Вплив стану атмосфери на агрокомплекс. Небезпечні для сільського господарства метеорологічні явища та заходи нівелювання їх негативного впливу. Тема 5. Агрокліматичне забезпечення прогнозами. Принципи та методи сільськогосподарського оцінювання клімату. Агрокліматичні умови та ресурси. Агрокліматичне районування. Агрокліматичні прогнози. Тема 6. Адаптація технологічних аспектів рослинництва до змін клімату.
Стратегія оцінювання результатів навчання	Форми поточного контролю знань: опитування; виконання практичних робіт; самостійна робота, контрольна робота. Форма семестрового контролю: залік.
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Пропущені заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням

	мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist. Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: Еколого-біологічне рослинництво, Світові агротехнології, Методи і організація досліджень в агрономії, Агроконсалтинг.
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	1) Робоча програма навчальної дисципліни. 2) Навчальний контент (повний текст лекцій). 3) Тематика та зміст практичних робіт. 4) Питання для самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю. 5) Електронне навчання у системі Moodle.
Рекомендовані джерела інформації	Основні 1. Вожегова Р.А., Томницький А.В., Засць С.О., Влащук А.М., Марченко Т.Ю., Сергєєв Л.А. та ін. Адаптивні підходи у формуванні сучасних систем землеробства в умовах глобальних кліматичних: науково-практичні рекомендації. Одеса : Олді+, 2022. 24 с. 2. Вожегова Р.А., Засць С.А. Формування адаптивних технологій вирощування зернових культур і сої на зрошуваних землях Південного Степу України: монографія. К.: АГРАРНА НАУКА, 2022. 199 с.

3. Іванюта С.П., Якушенко Л.М. Європейський зелений курс і кліматична політика України: аналітична доповідь / За заг. ред. А.Ю. Сменковського. Київ: НІСД, 2022. 95 с.
4. Європейський зелений курс: можливості та загрози для України. Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля» (2020). URL: <https://dixigroup.org/analytic/ievropejskyj-zelenyj-kurs-mozhlyvosti-ta-zahrozy-dlia-ukrainy/>
5. Нехай В. Кліматично-орієнтоване сільське господарство – збереження коштів, врожаю та ґрунтів. Серпень 2022. URL: <https://dSPACE.organic-platform.org/xmlui/handle/data/472>

Допоміжні

1. Артеменко С. Зміни кліматичних умов і шляхи вирішення проблем. Пропозиція. 2020. № 4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://propozitsiya.com/ua/zminy-klimatychnyh-umov-i-shlyahy-vyrishennyaproblem>
2. Наукові основи адаптації систем землеробства до змін клімату в Південному Степу України / За ред. Р.А. Вожегової. Херсон: ОЛДІ-ПОЛЮС, 2018. 752 с
3. Приседський Ю. Г., Лихолат Ю. В. Адаптація рослин до антропогенних чинників : підручник. Вінниця : ТОВ "Нілан ЛТД", 2017. 98 с.
4. Коваленко Ю. Л. Метеорологія і кліматологія: конспект лекцій. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 65 с.
5. Камінський В.Ф. Біологічне землеробство в умовах зміни клімату. Посібник українського хлібороба. 2017. № 1. С. 28–31.
6. Польовий А.М., Божко Л.Ю. Довгострокові агрометеорологічні прогнози. Київ. КНТ, 2007. 293 с.
7. Kalinichenko A., Gangur V., Marenych M. Effect of meteorological factors and time of spring vegetation recovery on the development and yield of winter grain crops in Ukraine. Monografia Wybrane Zagadnienia Szeroko Pojetej Inzynierii Procesowej pod redakcja Andrzeja Gawdzika. Opole, 2014. p. 25-37.
8. Жемела Г. П., Маренич М. М., Шкурко В. С., Гангур В. В. Агроекологічні основи прогнозування врожайності зернових культур. Бюлетень Інституту сільського господарства степової зони НААН України. 2012. № 2. С. 90–94.

Інформаційні ресурси

1. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України – dir@dnsgb.kiev.ua
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – nlu@csl.freenet.kiev.ua
3. Prometheus – український MOOC, що дає змогу безкоштовно створювати онлайн-курси за умови якісного та відповідного до цінностей ресурсу контенту. <https://prometheus.org.ua/>
4. AgriAcademy – унікальна освітня платформа української агробізнес-спільноти пропонує актуальні агрознання на безоплатних онлайн-курсах від кращих викладачів світу та України. <https://agriacademy.org/courses-catalog/>